Lietas arhīva Nr. C-0997-17/17
ECLI:LV:JELT:2017:1004.C15259816.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2017. gada 4. oktobrī

Jelgavas tiesa

tiesnese M. Griķe
tiesas sēžu sekretāre A. Paņkiva

civillietā

AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 8. novembrī, uzsākot tiesvedību Jelgavas tiesā, ierosināta civillieta strīdā starp prasītāju AS "ABLV Bank" un atbildētājiem /pers. B/ un /pers. C/, ar celtiem prasījumiem piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /pers. C/ par labu AS "ABLV Bank" galveno parādu 85 827,53 euro, līgumsodu 853,32 euro, prasības summa 86 680,85 euro, kā arī tiesāšanās izdevumus; līdz atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus no neatmaksātās galvenā parāda summas sākot no 2015. gada 27. augusta līdz pilnīgai sprieduma izpildei, kā arī atzīt prasītājas tiesības no hipotekārā kredīta līguma Nr.17376 izrietošo saistību dzēšanai vērst piedziņu uz zvērinātas tiesu izpildītājas Agneses Celhertes no 2016.gada 6.aprīļa līdz 2016.gada 6.maijam rīkotajā nekustamā īpašuma /adrese A/, [..], izsolē iegūtajiem naudas līdzekļiem.

Prasība pamatota ar kredīta līguma un ķīlas līguma noteikumiem, Civillikuma 1319., 1587., 1589., 1692., 1698., 1702., 1716., 1720., 1753., 1759., 1828., 1838., 1934., 1943., 1946. pantu, Civilprocesa likuma 1., 5., 24., 26., 27., 34., 39., 41., 85., 195., 127., 128., 129.pantu.

Prasības pieteikumā norādīti apstākļi, ka 2005.gada 9.novembrī AS "ABLV Bank" (iepriekšējais nosaukums AS "Aizkraukles banka") un /pers. B/ noslēdza hipotekārā aizdevuma līgumu Nr.17376. Saskaņā ar aizdevuma līgumu prasītāja piešķīra aizņēmējai aizdevumu 104 300 euro un to izsniedza 2005.gada 2.decembrī. Pielīgti procenti par aizdevuma lietošanu un līgumsods. Noteikts maksājumu grafiks. Ar papildvienošanos 2011.gada 27.septembrī un 2013.gada 26.augustā starp prasītāju un /pers. B/ grozīti sākotnējās vienošanās nosacījumi. Izsniegtā un neatgrieztā kredīta summa 2013.gada 26.augustā 91 021,68 euro. Aizdevuma atdošanas datums noteikts 2015.gada 26.augusts.

Nodibināto saistību nodrošināšanai 2005.gada 9.novembrī /pers. B/ ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu ar adresi /adrese A/. Ar papildvienošanos tika grozīta šī vienošanās, atbilstoši aizdevuma līgumā veiktajām izmaiņām. No aizdevuma līguma izrietošo saistību pastiprināšanai 2005.gada 9.novembrī prasītāja un /pers. C/ noslēdza galvojuma līgumu Nr.17376/02, kur galvinieks uzņēmās atbildēt kā pati parādniece par atbildētājas saistībām, kas izriet no aizdevuma līguma un atteicās no tiesībām prasīt, lai prasītāja ar piedziņu vispirms vēršas pie /pers. B/.

Sākot ar 2015.gada 21.februāri /pers. B/ pielaida nokavējumu, neievērojot aizdevuma līguma noteikumus un līgumā noteiktos termiņus pamatsummas maksājumu veikšanai. Pielīgtā termiņā un kārtībā līgums netika izpildīts, aizdevums netika atgriezts.

2015.gada 27.augustā atbildētājiem ierakstītās vēstulēs nosūtīti pieprasījumi veikt saistību izpildi atmaksāt aizdevumu, brīdinot, ka ieķīlātais īpašums var tikt pārdots par brīvu cenu, piedzenot parādu tiesas ceļā. No brīdinājumu nosūtīšanas līdz prasības celšanai saņemti maksājumi kopsummā 2 750 euro.

Pēc rīkotās nekustamā īpašuma izsoles prasītāja nav saņēmusi tai pārskaitāmos naudas līdzekļus, jo prasītājai nav izpildu dokumenta pret atbildētājiem. Atbildētāju parādsaistību apmērs nav samazinājies.

Ievērojot samērīguma principu, prasītāja samazina līgumsodu līdz 853,32 euro, kas veido mazāk kā 1% no pamatsummas atlikuma. Parāda saistības uz 2016.gada 31.oktobri ir 86 680,85 euro, ko veido pamatsummas atlikums 85 827,53 euro un līgumsods 853,32 euro.

Par cik saistības nav izpildītas, prasītāja lūdz atzīt tiesības no 2015.gada 27.augusta līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no parāda pamatsummas.

Atbildētājiem par uzsākto tiesvedību paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, tāpat paziņots par sēdes vietu un laiku, nosūtot tiesas dokumentus un pavēstes ierakstītā sūtījumā uz prasītājas norādītajām atbildētāju dzīvesvietu adresēm, kā arī uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu. Tika konstatēts, ka atbildētājam /pers. C/ nav deklarētas dzīvesvietas adreses, ņemot vērā apstākli, ka visi tiesas sūtījumi atgriezti atpakaļ tiesā, ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks, atbilstoši Civilprocesa likuma 59.panta pirmajai daļai prasītāja iesniedza sludinājuma publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", kurā atbildētājs tiek uzaicināts ierasties uz tiesas sēdi.

Atbildētājai pavēste sūtīta uz deklarēto dzīvesvietu, kur atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai viņai jābūt sastopamai.

Pie šādiem apstākļiem tiesai ir pamats lietu izskatīt bez atbildētāju klātbūtnes, jo tiesa neatrod Civilprocesa likuma 209., 210.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa lietu izskatīja atbildētājiem klāt neesot.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarots pārstāvis /pers. D/ prasību uzturēja pilnā apmērā. Paskaidroja, ka apstākļi nav mainījušies. Atbildētāji no saziņas ar prasītāju izvairās, tādēļ izlīgums un mediācija nav iespējami. Darījumi nav apstrīdēti. Iebildumi par parādu, tā apmēru, aprēķiniem, vai citi, nav celti. Lūdza prasību apmierināt.

Motīvu daļa

Novērtējusi prasītājas iesniegtos rakstveida pierādījumus, paskaidrojumus tiesas sēdē, ņemot vērā, ka atbildētāji pēc būtības nav snieguši paskaidrojumus, nekādus pierādījumus tiesas vērtēšanai pušu sacīkstē nav nodevuši, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi, jo pierādīta ar prasītājas iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem to kopumā (sk. Civilprocesa likuma 8., 9., 10., 92., 96., 97., 104.pantā).

Nav pamata uzskatīt, ka atbildētāji pušu sacīkstē nepiedalās attaisnojošu apstākļu (iemeslu) dēļ.

Ziņas par atbildētājas /pers. B/ deklarēto dzīvesvietas adresi [..] iekļautas Latvijas Republikas iedzīvotāju reģistrā. Par atbildētāju /pers. C/ šādu ziņu nav (sk. TIS VMIS).

Atbilstoši Civillikuma 3.panta, Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 2., 3., 4.panta noteikumiem un šī likuma mērķim, personas dzīvesvieta ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Dzīvesvietas maiņas gadījumā attiecīgās personas pienākums ir mēneša laikā, kopš tā pastāvīgi dzīvo jaunajā dzīvesvietā, deklarēt to dzīvesvietas deklarēšanas iestādē (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 4.pants).

Civillikuma 7.pants noteic, ka dzīves vieta (domicils) ir tā vieta, kur persona ir labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur pastāvīgi dzīvot vai darboties. Vienai personai var būt arī vairākas dzīves vietas. Pagaidu uzturēšanās nerada dzīves vietas tiesiskās sekas un ir apspriežama ne pēc tās ilguma, bet pēc nodoma.

Lietā secināms, ka paši atbildētāji nav gādājuši, lai būtu sasniedzami tiesiskajās attiecībās, nav nodrošinājuši, ka saņem sūtījumus pašas personas norādītajā adresē. Tomēr, tas nevar kavēt strīda iztiesāšanu, jo veiktas nepieciešamās procesuālās darbības lietas sagatavošanā tās izskatīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Savukārt šā likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta pirmajai daļai tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Prasītājas iesniegtie rakstveida pierādījumi – aizdevuma līgums, hipotēkas līgums un papildvienošanās pie tiem, galvojuma līgums pierāda prasījuma tiesības, atbilstoši Civillikuma 1483.panta 4.punkta noteikumiem.

Atbildētājas/pers.B/ pienākums atlīdzināt prasītājai parādu izriet no 2005.gada 9.novembrī ar grozījumiem 2011.gada 27.septembrī un 2013.gada 26.augustā ar prasītāju noslēgtā aizdevuma līguma Nr.17376 un hipotēkas līguma (lietas lapa 9-14, 15-17, 19, 20-36). Tāpat, no atbildētājas /pers. B/ piedziņas neiespējamības gadījumā, atbildētāja /pers. C/ pienākums atlīdzināt prasītājai parādu izriet no 2005.gada 9.novembra galvojuma saistības (lietas lapa 18).

Konta pārskats (lietas lapa 37-88) un aizdevuma līgums kopumā pierāda aizdevuma izsniegšanu un atbildētājas veiktos maksājumus saistību izpildē, kā arī prasībā norādītos apstākļus, ka pienācīgā kārtībā, pielīgtos termiņos un maksājumos saistības nav tikušas izpildītas.

Zemesgrāmatas nodalījums pierāda, ka ieķīlātais nekustamais īpašums ar adresi /adrese A/ [..], nonācis /pers. B/ īpašumā uz 2005.gada 17.novembra pirkuma līguma pamata (lietas lapa 89-91). Uz Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesnese s 2016.gada 30.jūnija lēmuma lietā Nr.C50013116 pamata, īpašuma tiesības atbildētājai izbeigušās (lietas lapa 99-101).

Zvērināta tiesu izpildītāja Agnese Celherte 2016.gada 15.augustā paziņojusi prasītājai (lietas lapa 104) aprēķinu par piedzīto summu sadalīšanu starp piedzinējiem, kas pierāda, ka hipotekārajam kreditoram AS "ABLV Bank" atgūti 39 567,75 euro no nekustama īpašuma atsavināšanas izsolē rezultātā. Minētā naudas summa ieskaitīta tiesu izpildītāja depozīta kontā, kurš rīkojis izsoli, un uzglabājama līdz izpildu dokumenta saņemšanai (Civilprocesa likuma 628.panta otrās daļas 2.[1] punkts, 600.panta ceturtā daļa).

Ar to pierādīts, ka prasītāja nav saņēmusi naudas līdzekļus no nekustama īpašuma pārdošanas, tie neatrodas prasītājas rīcībā un atbildētāju parādsaistību apmērs nav samazinājies.

Ar to pierādītas prasītājas tiesības saņemt zvērinātas tiesu izpildītājas depozīta kontā ieskaitīto un uzglabāto naudas summu, kādēļ tas nosakāms ar tiesas spriedumu, nolūkā izsniegt izpildu rakstu kā izpildu dokumentu iesniegšanai zvērinātai tiesu izpildītājai, ar likumu un pušu līgumiem noteiktu tiesisku seku sasniegšanai.

Saskaņā ar aizdevuma līguma norēķinu kārtību, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2015.gada 26.augustam.

Līgumā noteikti aizdevuma nosacījumi par atmaksas kārtību, kā arī pielīgtas pa termiņiem atmaksājamās aizdevuma summas.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Pēc 2015.gada 26.augusta, proti, no 2015.gada 27.augusta prasītājai ir tiesības prasīt un saņemt likumiskos procentus no parāda summas uz likuma pamata, kā to pamatoti lūgusi prasībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, tiesa kā judikatūru piemēro Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-644/2013, kur atzīts, ka prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas, tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Aizdevuma līgumā puses vienojās, ka ja no aizņēmēja puses netiek ievēroti līgumā minētie norēķinu termiņi, aizņēmējs par katru nokavēto dienu maksā aizdevējam līgumsodu, tomēr prasītāja to samazina uz prasībā norādīto apmēru, kas atbilst likumā piešķirtajām tiesībām un to izlietošanas sekām. Prasītais ir samērīgs, kā atbilstoši Civillikuma 3., 1716., 1720.panta noteikumiem uz saistību nodibināšanas un izbeigšanas brīdi, tā arī šobrīd spēkā esošajai likuma redakcijai: saskaņā ar Civillikuma 1716.panta trešo daļu līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tiesai nav šaubu, ka minētais aizdevuma līgums, tā papildinājumi, ķīlas līgums un galvojums noslēgti atbilstoši Civillikuma prasībām, nav apstrīdēti, līdz ar to ir saistoši līgumslēdzējpusēm. Pušu tiesiskās attiecības apspriežamas no aizdevumu līguma un galvojuma izrietošām tiesiskajām attiecībām.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tāda pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Ar aizdevuma līguma noteikto aizdevuma summas apmēru un parāda summas aprēķinu prasītāja pierādījusi pieprasīto pamatparādu un līgumsoda apmēru. Pretēji pierādījumi lietā nav saņemti, parāda un līgumsoda apmērs nav apstrīdēti (Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa).

Prasītājas brīdinājumi atbildētājiem apliecina, ka prasītāja aicinājusi atbildētājus samaksāt parādu (lietas lapa 92-96) 2015.gada 27.augustā, ko apliecina pasta komersants.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu. Samaksas pierādījums saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu gulstas uz parādnieku. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētāja nav pildījusi saistības atbilstoši līguma nosacījumiem, lietā nav saņemti parāda samaksas apliecinoši pierādījumi (sk. Civillikuma 1838.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Civillikuma 1698.pants nosaka, ka galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs /pers. C/ ar galvojumu ir uzņēmies pienākumu atbildēt prasītājai par atbildētājas /pers. B/ parādu kā pats parādnieks, t.i., saskaņā ar līguma 2.punktu atbildēt ne tikai par parāda pamatsummu jeb galveno parādu, bet arī blakus prasījumiem, t.sk., ar piedziņu saistīto izdevumu samaksu.

Saistības nav izpildītas. Līdz to pilnīgai izpildei galvojums uzliek galviniekam /pers. C/ pienākumu atbildēt kā pašam parādniekam, t.i., /pers. B/, par visiem prasījumiem lietā.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka komercdarījumu noslēgšanai ir piemērojami Civillikuma noteikumi par tiesiskajiem darījumiem. Nozīmīgākie no tiem ir noteikumi par gribas izteikumu (Civillikuma 1427.pants un turpm.p.), kā arī normas par līdzēju vienošanos (Civillikuma 1533.pants un turpm.p.). Tāpat uz komercdarījumiem attiecas Civillikuma vispārīgie noteikumi par tiesisko darījumu formu (1473.pants un turpm.p.). Komercdarījumā, tāpat kā jebkurā citā tiesiskā darījumā, saskaņā ar Civillikuma 1427.pantu ir nepieciešams personas gribas izteikums. (skat. K. Balodis "Jaunais komercdarījumu regulējums un tā piemērošana", "Jurista Vārds" 26.05.2009/Nr. 21 (564)).

Parakstot līgumu, katrs atbildētājs ar savu parakstu apliecināja, ka iepazinies ar aizdevuma un galvojuma līguma noteikumiem, piekrīt tiem un apņēmās tos ievērot.

Tiesa atzīst, ka puses ir vienojušās par katra darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu katrs līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

Prasītāja puse savu pienākumu ir izpildījusi, par ko liecina prasības pieteikumam pievienotais konta pārskats, savukārt atbildētāji savas saistības nepildīja.

Aizņēmēja pienākums atdot tādu pašu summu vai tādu pašu daudzumu, kādu viņš saņēmis, noteikts Civillikuma 1943.pantā.

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Atbilstoši Civillikuma 1652.pantam parādnieka nokavējums (saistības izpildīšanas prettiesīgs novilcinājums) ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas ar līgumu nolikts izpildīšanai.

Civillikuma 1425.pants nosaka, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, pat arī tad, ja tās priekšmets ir dalāms. Ne aizdevuma, ne ķīlas, ne galvojuma līguma tiesiskums nav apstrīdēts un tas kā tiesīgi noslēgts ir izpildāms.

Prasības summas aprēķins (lietas lapa 98), bankas konta pārskats, kas iesniegts tiesas sēdē, kopsakarībā ar aizdevuma līgumu, pierāda prasībā norādītos apstākļus un prasības summu un to, ka līdz prasības celšanai un arī pēc tam samaksa nav veikta.

Nav nekāda pamata uzskatīt, ka maksājumi būtu tikuši veikti atbilstoši pielīgtajam vai atbildētāja būtu cēlusi kādus iebildumus par veikto aprēķinu, tai skaitā, prasītājai.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma $8.^{1}$panta ceturtās daļas 1.punktu par būtisku līguma pārkāpumu no patērētāja puses uzskatāma kredīta atmaksas vai procentu samaksas maksājumu kavēšana ilgāk kā par 60 dienām vai biežāk kā trīs reizes gada laikā, katru reizi ilgāk par 30 dienām.

Prasības summa pierādīta ar aprēķinu, aizdevuma līgumu, to apšaubīt nav pamata.

Aizsargājot patērētāju tiesības, tiesa neatrod pamatu atzīt aizdevuma līguma noteikumus par netaisnīgiem. Rīcībspējīga persona, labprātīgi, vienojoties, apzinoties tiesiskās sekas, attiecībā uz aizdevumu, tā apmēru, pielīgto tā lietošanas procentu apmēru, kavējuma termiņu, atzīst tos par samērīgiem.

Līgumsods pielīgts, un tas, atbilstoši Civillikuma 1716., 1720. pantam, piedzenams ar prasītāja noteikto tā aprobežojumu.

Civillikuma 1657. pants paredz tiesas tiesības atsvabināt parādnieku no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām. Šajā lietā tādi apstākļi, kas pamatoti uz to norādītu, nav atrodami.

Likuma „Par Eiropas Padomes statūtiem" 1.pants nosaka, ka ar likumu tiek pieņemti un apstiprināti 1949.gada 5.maija Eiropas Padomes statūti (turpmāk tekstā - statūti). Savukārt norādītie Statūti paredz, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp tās locekļiem to ideālu un principu nodrošināšanai un īstenošanai, kuri veicina šo valstu ekonomisko un sociālo progresu, un šis mērķis tiek īstenots ar Padomes institūciju palīdzību.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2005.gada 26.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-48 ir atsaucies uz Eiropas Padomes Ministru komitejas 1978.gada 20.janvāra pieņemto rekomendāciju „Par soda klauzulu civiltiesībās", kurā rekomendēts ievērot pielikumā norādītos principus: soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītajam (parādniekam) maksāt naudas summu kā soda naudu vai kompensāciju. Noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā acīm redzami pārāk liela.

Lai gan uz rekomendācijām nevar attiecināt tiešās iedarbības principu un tās nav juridiski saistošas, tomēr Eiropas Kopienu tiesa nolēmusi, ka nacionālajām tiesām jāņem vērā Kopienas institūciju rekomendācijas, tām ir pienākums iztulkot nacionālo tiesību normas atbilstoši rekomendācijām (lieta

C-333/88 *Grimaldi v.Fonds des maladies Professionelles,* 1989), kas nozīmē to, ka uz rekomendācijām attiecināms netiešās iedarbības princips.

Saskaņā ar minēto rekomendāciju noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā ir acīmredzot pārāk liela.

Aprēķinātā līgumsoda summa, to samērojot ar pieļauto kavējumu, aprēķina termiņu, liecina, ka tā ir samērīga un tās samazināšanai nav pamata. Atbildētājas kā patērētāja tiesības ar to nav nepamatoti aprobežotas vai skartas un nav uzskatāms, ka aprēķinātie procenti par aizdevuma lietošanu vai līgumsods būtu nesamērīgs ar pamatsummu un pieļauto saistību izpildījuma kavējumu.

Līguma termiņam izbeidzoties, atzīstams, ka prasītājai ir tiesības prasīt likumiskos procentus – 6% no simta gadā, saskaņā ar Civillikuma 1756., 1757., 1759., 1765. panta noteikumiem. Aprobežot šo tiesību nav pamata.

Prasītāja lūgusi noteikt viņai tiesības saņemt likumiskos procentus no neatmaksātās galvenā parāda summas sākot no 2015.gada 27.augusta līdz pilnīgai sprieduma izpildei.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1759. panta 1. punkts nosaka, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu [..]; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765. panta otrā daļa nosaka, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, ir seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu noteikt tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 6% (seši procenti) gadā, jo to paredz Civilprocesa likuma 195.pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1756., 1759. un 1765. pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Judikatūrā (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.februāra spriedums lietā Nr. SKC-75; 2009.gada 25.novembra lēmumā lietā Nr. SPC-111; 2013.gada 26.aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-1106) pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesām minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, no atbildētājas, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no atbildētāja, prasītājas labā jāpiedzen tiesas izdevumi, kas pierādīti ar maksājuma dokumentiem – valsts nodeva 2133,86 euro un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 euro (2133,86 +7,83 =2141,69), kā arī 1,71 euro un 15,65 euro ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītie izdevumi, tātad kopā 2159,05 euro (2141,69+1,71+15,65).

Lietā taisīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – par tiesas dokumentu un pavēstu nosūtīšanu (Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punkts) summā 10,10 euro, no tiem prasītāja samaksājusi 7,83 euro. Nesamaksāto izdevumu daļa 2,27 euro (10,10-7,83), saskaņā ar tiesu praksi, Civilprocesa likuma 33., 39., 40., 41. pantu, jāpiedzen no atbildētājas, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no atbildētāja valsts labā, nosakot termiņu tā labprātīgai izpildei, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, tam ar likumu noteiktā maksimālā termiņā, ņemot vērā prasības summu un tiesas izdevumu apmēru, lai atbildētājiem netiktu liegti iztikas līdzekļi.

Tiesa izskaidro, ka arī /pers. C/ ir tiesības izpildīt spriedumu tajā noteiktajā tā labprātīgas izpildes termiņā, nolūkā nepalielināt izdevumus, kas saistīti ar nolēmuma izpildi piespiedu kārtā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1., 8., 10., 93. – 97., 189., 193., 199. pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt pilnīgi AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu ar prasības summu 86 680,85 euro (astoņdesmit seši tūkstoši seši simti astoņdesmit euro 85 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet ja tas nebūs iespējams, no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, galveno parādu 85 827,53 euro (astoņdesmit pieci tūkstoši astoņi simti divdesmit septiņi euro 53 centi), līgumsodu 853,32 euro (astoņi simti piecdesmit trīs euro 32 centi), kopā 86 680,85 euro (astoņdesmit seši tūkstoši seši simti astoņdesmit euro 85 centi), kā arī tiesāšanās izdevumus 2159,05 euro (divi tūkstoši viens simts piecdesmit deviņi euro 5 centi), tos iemaksājot akciju sabiedrības "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, kontā LV42AIZK0908Z00000176.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet ja tas nebūs iespējams, no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Latvijas Republikai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,27 euro (divi euro 27 centi), tos iemaksājot Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Maksāšanas mērķis: norāda datus personas vai lietas identificēšanai: lietas numurs, vārds, uzvārds, personas kods.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās un pienākumu šajā termiņā nekavējoties Jelgavas tiesā iesniegt pierādījumus par tā izpildi, izskaidrojot iespējamās procesuālās sekas, ja tas netiek izdarīts, tiek izdots izpildu raksts un nodots izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam. No tā iestājas pienākums apmaksāt ar sprieduma izpildi saistītos izdevumus.

Noteikt akciju sabiedrībai "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesības saņemt 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātas galvenā parāda summas 85 827,53 euro (astoņdesmit pieci tūkstoši astoņi simti divdesmit septiņi euro 53 centi) no 2015.gada 27.augusta līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Atzīt akciju sabiedrības "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesības no hipotekārā kredīta līguma Nr.17376 izrietošo saistību dzēšanai vērst piedziņu uz zvērinātas tiesu izpildītājas Agneses Celhertes no 2016.gada 6.aprīļa līdz 2016.gada 6.maijam rīkotajā nekustamā īpašuma /adrese A/, [..], izsolē iegūtajiem naudas līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no 2017. gada 4. oktobra, kad taisīts un pasludināts spriedums, Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Jelgavas tiesā.